Bun de imprimat.
XLVIII. évf. Cluj, 1938. november. 11. szám.

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE
KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

Alapitotta: DR. BOROS GYÖRGY.

Dr. ELEKES DOMOKOS
az unitárius egyház új főgondnoka.

(Szöveget lásd lapunk 1938. évi október (10-ik szám) 210. oldalán

Library of the
UNITARIAN SCHOOL
FOR THE MINISTRY
Berkeley, California
1628 Spruce Street
1603 Unitarian Theological School
Berkeley California

Ima a püspökbeiktató ünnepélyen.

Égnek és földnek örök királya, Szent-Egyedülvalóság, Nagy Isten! ki prófétád által szólottál régen a népekhez, az emberek fiaihoz, lelked gyermekeihez: ma ismét hallatod szavadat s prófétád által ma ismét elküldöd választottadhoz, e gyülekezet szelid és alázatos szívű főpásztorához az ég és föld Örök Királyunk bíztatását, bátorítását, evangéliumát, örömízenetét: Kelj fel, világiskodjál, mert eljött világosságod és az Úr dícsősége rajtad föltámadott.

Oh mily mélységes tiszta öröm hallani, Úram, a te szódat, és mily fölemelő, bátorító erő érezni, tudni bennünk és körülettünk a Te világosságodat; Oh mily magasztos megbízás akaratod teljesítésére elhívatni és mily dícsőséges szolgálat a Te országod eljöveteléért élni és munkálni.

És, Felséges Örök Királyunk, jóságos Atyánk, a Te akaratod betöltésére elhívott fiad és első szolgád az egyedül csak Téged imádó hívek seregében, szent örömmel hallván szavadat, itt áll ma szent arcod előtt alázatos szívvel, imádságos lélekkel boldogan, hogy fogadásait megadja Néked az Ő egész népe előtt.

És itt állunk mi is, mint az Ő népe! Itt állunk szívünk érzelmeiben, mint hűséges barátok; hitünk teljességében, mint édes testvérek; értelmünk erejében, gondolataink világában, mint szabadnak született emberek, mint szabadságra nevelt férfiak, de itt állunk szolgálatunk terhei és gyönyörűségei között egyaránt, mint lelkünk míveltsége által is alázatosságra és engedelmességre elkötelezett fiak! Itt állunk mi is áldott színed előtt ünneplő lélekkel szent elhatározással, hogy fogadásainkat a Te első szolgád, a mi Főpásztorunk előtt mi is megadjuk Néked!

És megadhatók-e fogadásainkat szentebb alázat és tisztábban ragyogó méltóság között, mint amikor a Főpásztor vállára a szolgálat palástja omlik és homlokán a Te dícsőséged fénye sugárzik? És megadhatnók-e fogadásainkat mélyebb átérzéssel, mint emberméltóságunk tisztultabb tudatában azzal az ünnepélyes elhatározással, hogy a szolgálatban a Főpásztornak társai leszünk s anyaszentegyházunk javát, népünk boldogulását a Te dicsőségedre szivén viselő munkájában ragaszkodó szeretettel, törhetetlen hűséggel, igaz hittel és lelkesedéssel kívánunk résztvenni. Ez ünnepi fogadásunkat áldd és szenteld meg Istenünk, hogy legyünk állhatatosak, kitartók akaratod betöltésében, hogy mielőbb jőjjön el közénk országod s anyaszentegyházunk legyen az igazság, békesség és szeretet boldog birodalma.

S anyaszentegyházunk fejét, népünk Főpásztorát fond át szerelmed karjaival és öleld őt körül áldásaid gazdagságával, hogy magasztos hivatásának, küldetésének betöltésére, anyaszentegyházunk bölcs kormányzására legyen szívének elégséges ereje és bátorsága! Gyűjtsd köréje munkás szeretettel az önzetlenek, a jók, a hűségesek, igazak táborát és áldd meg őt legszentebb fiadnak mindeneket magához vonzó lelkével, hogy mint jó pásztor, eltévedt juhait és összegyűjthesse s ha lát megbántott szívet, felhős arcot, borús homlokot, úzze el a felhőt szeretetének áldott lelkével és símítsa el a borút a békesség símogató szelid kezével, hogy Uram, a te hajlékodban megelégedett boldog nép lakozzék s a Főpásztorra tekintvén Istent magasztaló élő hittel, mint szent vallomás törjön fel a Zsoltár az Ő örvendező népének ajakán:

Boldog ember az, aki nem jár gonoszok tanácsán; a bűnösök útján meg nem áll és a csúfolodók székében nem ül, hanem az Úr törvényében van gyönyörűsége és az Ő törvényéről gondoskodik éjjel és nappal. És olyan lesz, mint a folyóvízek mellé ültetett fa, amely ideje-korán megadja gyümölcsét és levele el nem hervad és minden munkájában jó szerencsés leszen (I. Zsolt. 1—3) mindörökké. Ámen.

Halmágyi János.

Az én imám.

Az én imám nem kesergő szók árja,
Nem mea-culpás mellveregetés,
Nem megbocsátást esdő könnyezés,
Mely az irgalmas Atya kegyét várja.

Az én imám nem szürke, balga panasz,
Nem tört vágyak visszajajgatása,
Nem sorscsapás ránközönlő száma,
Nem mosolyvesztett, nemeljövő vigasz...

S nem borulok le, ha én imádkozom,
Kopott padoknak térdemet nem adom,
Hanem magasra emelem fejem.

S a végtelenbe nyújtom a kezem,
Hogy újra, újra magamba zárjalak,
Téged Istenem, kit vágyva vártalak.

Istenkeresésem.

Jöhetsz fekete lovag, bátran jöhetsz halál!
Én nem félek tőled, én nem reszketek,
Ha kinyújtod értem fekete kezed,
Mert élni tudó lelkem újabb éltet talál!

Lehet ibolya leszek, szerény és szemérmes,
Vagy talán gyöngyvirág, fehér, harmatos,
Melynek szava meleg s édes dallamos
Imát zeng a tavaszhoz s a Szép istenéhez.

Vagy talán erdő leszek, titkokat susogó,
Vagy szőkelelkű, csendes, lassúléptű folyó,
Mely a hajnalban veled beszél, Uram;

Vagy kis pacsirta, mely dalosan suhan
Dicsérő énekkel feléd... s bármi is leszek,
Szebb dalos imát tudok majd áldozni Neked.

Dobai István.

A halál évadja.

Ürmösi Károlyné
szül. Kántor Gizella.
1880—1938.

A láthatók ideig valók, a láthatatlanok pedig örökkévalók.
II. Kor. 4 r. 18.

Tudjuk, hogy ha ez a mi földi sátorházunk elbomol, épületünk van Istentől, nem kézzel csinált, örökkévaló házunk a mennyben.

Aki pedig minket erre elkészített, az Isten az, aki a lélek zálogát is adta nekünk. II. Kor. 5. r. 1 és 5.

Szomorú és megrázó jelenség a halál. Eltűnése egy kedves arcnak, amelyet szívünkbe vésztünk. Megszűnése évtízedek munkájának, tevékenységének, önfeláldozó szeretetének, fájdalmak és megpróbáltatások hősi elviselésének, amely szemünk előtt folyt le, amelyet ott éreztünk mindig magunk körül.

Kialvása egy életnek, amely reményekkel és álmokkal

Ürmösi Károlyné.

indul meg, amelyek megvalósulására törekszik ki-ki a maga módja szerint.

S amikor elérkezik a halál, úgy érezzük, mintha mindennek vége volna s az elmulásnak fájdalmas érzése szorítja össze torkunkat és szívünket.

* * *

Pedig mindez csak látszat csupán, mert a testen keresztül a lélek élete zajlik; a láthatón keresztül a láthatatlan. A láthatók pedig ideig valók, a láthatatlanok pedig örökkévalók.

Az élet a lélek előkészülete az örökkévaló világ számára s ezt a munkát Isten végzi rajtunk és általunk, aki a lélek zálogát adta nekünk.

A te életed, kedves eltávozottunk, valóban nagy lelked előkészülete volt az örökkévalóság számára s ezt a munkát szinte szemmel láthatólag Isten végezte rajtad és általad.

Finom és érzékeny, de erős és csüggedetlen volt a lélek, Istennek beléd oltott záloga.

Oh milyen pompás volt ez a műszer, milyen áldott, milyen gazdag és változatos. Istennek húrjai szólaltak meg rajta.

És mennyire uralta a törékeny testet. Hitet, megnyugvást keltett mindenkiben, erőt adott a csüggedőnek, szeretetet árasztott maga körül. Láthatóvá tette a láthatatlant: a lelket, mert lassanként egész életed lélekké finomult.

Nehéz volt életed és mégis könnyű:

mert dalt fakasztott ajkadon
és lámpást adott kezedbe az Úr.

És te megőrizted az Úrnak lámpását, amely világított neked megpróbáltatások és szenvedések között is; s mutatta az útat, amelyen haladnod kell. S vándorlásod közben megrögzítetted finom érzéseidet, hálásan megköszönted az Úrnak az útmutatást.

Szép volt ez az élet, Isten áldotta; a halandóság közepette a halhatatlanság virágai nyilottak ki benne.

Ne sírassátok őt, kedves hozzátartozók, mert bizonyára örökkévaló háza lesz neki Istentől a mennyben.

A lámpás pedig, amelyet az Úr az ő kezébe adott, világítson nektek is. Ez lesz az ő megnyugvása s ez lesz a ti megnyugvástok s a mi megnyugvásunk is az ő elvesztése fölött. Ámen.

Imádkozzunk!

Dr. Varga Béla,
püspök.

Benkő Árpád.

1865—1938.

Hosszas és sulyos betegség után aug. 5-én utolsót dobbant egy nagy szív. Mikor már a tudomány segiteni nem tudott, ekkor jött a halál, hogy az élők közül kiszólitson egy fáradhatatlan munkást.

Árkoson született előkelő nemes családból 1865-ben. Elemi iskoláit Árkosan végezte, Sepsiszentgyörgyön a székely Mikókollegiumban végzett 4 gimnázium osztályt. Páratlan szorgalmával szerezte meg nemcsak községe, hanem a vármegye népének ragaszkodását. Példátlanul álló munkabirása nyitotta meg előtte a haladásnak azokat az utjait, aminő keveseknek jut osztályrészül. Községében és a vármegyében, mint tekintélyes ember volt ismeretes.

Községében távozása olyan ürt hagyott, amit ma pótolni lehetetlen. A község mindenirányu fejlődését szivén viselte. Mint kiváló gazda nemcsak faluja, hanem a vidék népének is példát mutatott, hogyan kell az édes anyaföldet szakszerüen és eredményesen munkálni. A község lakóinak felbecsülhetetlen vagyont mentett meg az önkéntes tüzoltóegylet megalkotásával és modern felszerelés beállitásával. Fél évszázadon át nemcsak odaadással vezette, hanem haladásáért a legmesszebbmenő áldozatot is meghozta. Hasonló nagy gonddal vezette az árkosi takarékpénztárt is. Az ő szivós munkája vitte a kis vidéki intézetet annyira előre, hogy egyik legjobb pénzintézetek közé tartozott. Élete a kis intézettel annyira össze volt forrva, hogy halálos betegsége is onnan származhatott, midőn az intézet életében megállást, sőt visszaesést kellett tapasztaljon.

Nem unitárius vallásunak született, de annál lelkesebb és buzgóbb egyháztag volt. Nem volt az egyházközség életében olyan megmozdulás, melyet ne támogatott volna. Sőt, mikor a világháboru után egyházaink nehéz helyzetbe jutottak, kezdeményező volt, hogyan lehet és kell az édes anyán segiteni. Érdemei elismeréséül egyetemes egyházunk azzal tüntette ki, hogy egyházi tanácsosok közé beválasztatta.

Gyönyörü szép terve volt. Csak az a szomoru, hogy agyában egy ér hamarabb megpattant, mielőtt szép tervét megvalósithatta volna. Hosszas és sulyos betegség után váltotta meg a halál a szenvedéstől. Koporsója mellett a háznál Végh Benjámin és Br. Szentkereszty Béla, a sirnál Dr. Kovács Lajos és Derzsi János mondottak beszédet. A falu és a vármegye nagy részvéte mellett helyezték porait az árkosi köztemetőbe örök nyugalomra.

Emlékét hálás kegyelettel őrizzük.

Dombi János
ny. unitárius lelkész
1851—1938.

Napjainkban sulyos veszteség és fájdalmas meglepetés érte az ujságot olvasó közönséget. Látnia kellett, hogy „hullnak-hullnak egyre hullnak, szine-java a magyarnak". Egyházunk testén is érzékeny csapást ejtett a halál. Látni kellett, hogy „Itt is egy név". Milyen különböző érzésekkel nézzük egy ifjunak, vagy egy öregnek a halálát. Az ifjunak a halála panaszos kérdésre nyitja ajkainkat: „Meddig tódul még uj gyász régi gyászra, Oh hát csak kora hervadásra, És nem örömre nyilik a virág?" Az öreg embert pedig nagy megnyugvással bocsátjuk az örökös nyugalom honába, mert a természet és Isten rendje szerint ideje lejárt. Nincs is értékelve a mi időnk legtöbb öregeinek élete. Azonban ez a felfogás nemcsak korunk ifjuságát szállotta, mert a 16-ik század nagy költője Zrinyi Miklós is igy festi az ő korát:

„Jóságos cselekedetnek nincsen keleti
Sem öreg embernek nincsen tiszteleti".

Dombi János is már öreg ember volt, a 87-ik esztendőt járta. Ebből a sok szép időből 40 évet töltött egyházi szolgálatban. Datkon kezdte a papságot s szülőfalujában Homoród-Szentmártonon végezte. Mint pap nem tartozott a nagy papok közé, de a kötelesség teljesitésben, a szép példaadásbani, az egyház anyagi és szellemi ügyeinek vezetése és megtartásában, az unitárius hithez és egyházhoz való meggyőződéses ragaszkodásban egyse multa felül. Nemcsak ajkain hordozta a szeretet igéit, hanem áldástterjesztő jócselekedeteiben. A gyengéknek támasza, a tévedtnek utbaigazitója, a gonosztevőnek nemesbitője, a szegénynek felsegitője, hiveinek igaz barátja és papja volt. És mint ember is a társaságos élet minden viszonyaiban a haladás és jólét magvait igyekezett elhinteni, lelkéhez nem férت a fekete irigység és rágalom, minden embert tisztelt, megbecsült, de ő is szeretetben, megbecsülésben és tiszteletben élt házában és házán kivül.

Szép és népes családot hagyott hátra, kiknek sorsát tekintélyes vagyonából jól eltudta rendezni, de a legnagyobb örökséget abban a vallásos hitben hagyta, melyben lelki és testi gyermekeit nevelte, melyre maga adott követendő példát, amint én cselekedtem, ti is azonképpen cselekedjetek. Oh erre a megtartó és éltető hitre nagy szüksége is lesz a családnak, hogy az élet harcaiban megállni tudjanak s házuk ezentul is az erős Dombi-családnak egyik biztos vára, kikötő-helye legyen.

Temetése szept. hó 13-án volt a homoród-szentmártoni templomból s az ott megjelent nagyszámu közönség fényes bizonyságot tett arról, hogy nem hal meg könnyezetlenül, ki

földi életében nemesen érez, nemesen, igazságosan és szeretettel bánik másokkal, ki az erkölcsnek szép országát önmagában hordozta, lelkiismeretével védte, ápolta, az ilyen embernek emléke áldott.

Egyik legjobb barátom sirjára teszem le ez emlékfüzért, könnyeimmel öntöztem koporsóját, emlékét pedig lelkemben, mint igaz barátét, hervadhatatlanul fenntartja, páratlan szerénysége, a benne lakozott nemes, humanus érzés, az ő rokonszenves, mindig szolid, alázatos és kedves lénye. Legyen álma csendes, emléke áldott. *Id. Sándor Gergely.*

Dobai István.
1898—1938.

Nem unitáriusnak született, de azzá lett teljes lelkéből. Tanitói oklevelet szerzett, de lelke azt sugta, akarata odavezette, hogy ne csak a közismereti tárgyaknak legyen a tanitója és ne csak a gyermekeknek és ifjaknak, hanem minden Isten után szomjuhozó léleknek: gyermeknek, ifjunak, férfiunak és nőknek, öregeknek és aggastyánoknak vigasztalója, tá-

Dobai István.

mogatója, barátja, vezére és prófétája lehessen. Ezért kiegészitette tanulmányait, érettségit tett s a teológiai akadémia elvégzése után lelkészi oklevelet szerzett. Nehány évig Homoródujfaluban, azután pedig Vargyason volt lelkész. Innen szólitotta el az Úr az örökkévalóság birodalmába.

Dobai István rövid, derékban kettétört életében is sokat élt, sokat munkálkodott és sokat szenvedett. Rája igazán találnak *Az Ember tragédiájának eme szavai:* „Minden, ami él, egyenlő soká él. A százados fa s az egy napos rovar. Eszmél, örül, szeret és elbukik, amint napszámát s vágyait betölté."

Dobai István megkóstolta már gyermekkorában Istennek azt az ajándékát, melyet balsorsnak, szenvedésnek neveznek. Atyját elveszitette, mielőtt megszületett volna. Édes anyja emlékét pedig így örökiti meg:

Sohasem láttam és mindig látom,
Nyomon kisér, mint örök álom
Az anyám.
Mikor láttam, még nem is láttam,
Én csak néztem a betegágyban
Az anyám.
Nem is tudtam a vén kaszásról,
Hova vitte a betegágyból
Az anyám.
És azóta nézve se láttam,
Mégis látom fiui vágyban
Az anyám.

Elhalt édes anyja helyett egyik nagynénje nevelte fel. Serdülő kora a világháboru idejére esett. A háboru sodra őt is magával ragadta. A háboru vége felé bevonult katonának és végig szenvedte a visszavonulás és leszerelés dicstelen korszakát. A háboru után a lelkészi pályára lépett. A teol. tanulmányok mellett a muzsáknak hódolt. Lantját a nemes érzelmek, a szülői iránt való bánatos szeretet, visszaemlékezés és szive választottja iránt érzett benső nemes vonzalom hatja át. Gyermekkorának árva éveit a szerelem tiszta és soha ki nem alvó érzelmeivel pótolja.

Iréném, gyere!
Köves az út, por száll e tájon,
Iréném, gyere,
Szebb, óh szebb az én világom.

Az elhivott leánysziv megértette a hivó szózatot. Követte a költőlelkü ifjut, sok szenvedéssel teljes életét megédesitette, miért a költő boldog elismeréssel énekelte:

Érezd, hogy az Életet köszönöm neked
Ki a halált kerestem.

Dobai István a lelkipásztori munkában teljes odaadással elmerült. Érezte népének szive dobbanását s mindent megtett az egyesekért és az egyházközségéért, ami tőle telhetett. Mindkét egyházközségének népe teljes odaadással ragaszkodott

hozzá, mert benne az igazi, szeretetteljes jó lelkipásztort látta, aki életét is kész föláldozni a nyájáért.

Kiválóan jól képzett teológus volt. A világhirre emelkedett nagy német teológusnak: Rudolf Ottónak nyomdokain járt, a vallásnak mélységeit az ő nyomdokain kereste.

Egy igazi munkás nemes sziv szünt meg dobogni; a szellemi életnek egy kiváló fényszórója aludott ki Dobai István élete elmulásával. Halála nem csak egyházközségének, hanem egyetemes egyházunknak is érzékeny veszteség.

Fazakas Béla.
1899—1938.

Szomoru, fájdalmas hirt hozott a posta Abrudbányáról. Alig tudtunk hinni szemeinknek. Azelőtt rövid idővel járt Fazakas Béla abrudbányai lelkész Kolozsváron s már szept. hó 15-én halálhirét hallottuk. Halála megdöbbentő véletlen folytán jött létre. Az abrudbányai Astra ünnepség alkalmával a zászló ki volt téve a lelkészi lakásra is. Éjszaka a gondos lelkész arra ébredett fel, hogy eső esik. Felkelt ágyából és a zászlót be akarta venni, hogy a zászló az esőben ne rongálódjék. Amint kihajolt álmosan az ablakon, a megázott zászló magával rán-

Fazakas Béla.

totta, egyensulyát veszitette és az utca kövezetére esett a körülbelül 10 m. magas emeleti lakásból. Az esés közben oly sulyos belső vérzés érte, hogy néhány napi küzdelem után kiszenvedett. Ime, az egyháza vagyonát féltő pap tragédiája. Még aludni sem tud, ha észreveszi, hogy egyházközségét kár éri s gondoskodása közepette éri a halálos szerencsétlenség! . . .

Fazakas Béla lelkész pályája eddig sem nélkülözte a nehézségeket. Az abrudbányai templom tűzvész áldozata lett. Uj templomot épiteni sohasem volt könnyü munka. Még Salamon király idejében sem ment könnyen, pedig akkor az ország erejének teljességében volt. Most pedig a világháboru után, a leromlott gazdasági helyzetben, megfogyatkozott számu hivekkel éppen nehéz feladat. Fazakas Béla nem ismerte a lehetetlent. Megértő hiveivel addig munkálkodott, amig a templom tető alá került és a harangok is fel voltak szerelve már a toronyba. A harangszentelés még nem volt meg. Az első megszólalása a harangoknak a lelkes, templomépitő, Néhemiás szellemü papnak a halálát jelentette. Milyen váratlan fájdalom: a harangok nem örömet, hanem végtelen fájdalmat hirdettek. Végtelen fájdalmát a korán özveggyé lett hitvesnek, a két árva gyermeknek, a bánatos édes anyának, hűséges testvéreknek és jó rokonoknak. Az abrudbányai unitárius új harangokat a fájdalom könnyei szentelték fel. Ez talán a legmélyebb és legmeghatóbb felszentelése a harangoknak.

Az elhunyt még élete derekán levő lelkész néhai Fazakas Lajos maroskóri esperesnek volt a fia. Lánglelkü édes atyjától örökölte az önzetlen, önfeláldozó munkaszeretetet. A belső tűz és buzgóság korán elégette. Megmaradt azonban munkásságának eredménye: a templom; az Ezsdrási és Nehémiási munkának eredménye és egy munkás, lelkes élet boldogitó emléke.

A gondviselő Isten vigasztalja meg az árván maradt családot. Az egyházközségnek pedig adjon továbbra is buzgó lelkészt a félbenmaradt munka befejezésére.

Gyöngyösi Károly

nyug. ig.-tanitó 62 éves korában szept. hó 10-én Bölönben, hol utóbbi időben leányánál tartózkodott, hosszabb betegség után meghalt. Nagy részvét mellett Sepsiszentkirályban temették el. 30 évig volt tanitó. A magyar imperium alatt hosszabb időn át Sepsiszentgyörgyön a tanfelügyelőséghez volt berendelve. Sepsiszentgyörgyön és Sepsiszentkirályban énekvezéri teendőket is végzett. Nyugdijas idejét Brassóban töltötte, hol tevékenyen vett részt az egyházi életben. Felesége, gyermekei és unokái s nagyszámu rokonság gyászolja. Emléke legyen áldott.

Zsarolyáni
Márton Sándor

ny. m. királyi erdőtanácsos, a Magyar Természettudományi Társaság örökös tagja, szept. 1-én Érkeserüben 77 éves korában elhunyt. Egyéniségét családjáért való szerető gondoskodás és tudomány-szeretet jellemzi, mely téren maradandó alkotásai hirdetik nevét. 22 év óta nyugalomba vonultan élt birtokán s élete ez utóbbi szakaszában unitáriussá lett a tudós mélységes meggyőződésével, azonban elszigetelt helyzete és egyre sulyosbodó betegsége miatt egyházunk életében tevékenységet kifejteni nem volt alkalma.

Halálát özvegyén kivül gyermekei: Krausz Jenőné szül. Márton Margit; Paksy Dezsőné szül. Márton Mariska; Márton Boriska és Márton Sándor és neje, vejei, unokái és testvére gyászolják.

A temetési szertartást szept. 3-án Komjátszegi Géza bihari lelkész végezte. A község egész lakossága, ismerősei, tisztelőinek nagy száma kisérte koporsóját a családi háztól a temetőbe. Pihenjen csendesen! Gyászbaborult családjának őszinte részvéttel kivánunk vigasztalódás Istentől.

Gergely Istvánné
Lakatos Julia

életének 65-ik, házasságának 38-ik évében, négyévi sorvasztó betegség után, folyó évi augusztus hó 14-én jobblétre szenderült.

Az elhunyt fáradhatatlan munkás volt. Lelke telve volt önzetlen szeretettel s ezért mindenkinek megbecsült „Juliska nénije" volt.

Pihenjen csendesen. A bánatos sziveken legyen és maradjon a hit gyógyitó balzsama.

Özv. Gyulai Ferencné
szül. Süköst Ilona

életének 74-ik, özvegységének 18-ik évében, szept. hó 7-én, Nagyajtán rövid szenvedés után váratlanul elhunyt. Az egyszerü néptanitó gondterhes családjának volt a lelke. Tizenegy gyermekben virágzott ki élete tavasza, szép ifjusága. Tiz élő gyermek nyugodt élete, pályákon való sikere, kenyere s ezeknek könnyes emléke áldja. Temetése szeptember hó 9-én volt Nagyajtán nagy részvét mellett. Gyulay Árpád korondi lelkész és Taar Gézáné nagyajtai lelkész neje édes anyjukat gyászolják az elhunytban. Pihenjen csendesen. A bánatos sziveket vigasztalja meg a Mindenható Isten!

Vida Géza

sepsiszentgyörgyi énekvezér, ny. állami tanító szeptember hó 29-én éjjel rövid, de sulyos szenvedés után csendesen elhunyt. Az egyházközséget 15 éven át szolgálta keresztényi alázattal, becsületességgel, hithüséggel és lelkesedéssel. Koporsója mellett szomoruan ismétli az egyházközség: „Leesett a mi fejünk koronája".

Az igazak emlékezete áldott!

Alsójárai
Járai Béla

egyházi tanácsos, földbirtokos, életének 76 ik, házasságának 36-ik évében, rövid szenvedés után október 6-án Désfalván elhunyt. A Járay-családnak utolsó nemes sarja távozott el vele Désfalváról. Egyházunknak, családjának munkás, hű fia volt. Emléke áldott, pihenjen csendesen.

Bobai István unitárius lelkész emlékére.

A szép álmok tornya ledölt,
Harangja néma lett.
Búfelhőből könny záporoz
Ledölt torony felett.

Te voltál az álmok tornya,
Be sokat álmodál!
Mig a halál meg nem állott
Sötéten ajtódnál.

Álmod gyönyörüen tiszta,
Égigérő szép volt,
Mint nap s csillagragyogással
Aranyozott égbolt.

És a harang, papi szavad
Álmodról, hogy zúga,
Lombosabb, virágosabb lett,
Erdő-mező zúga.

A madárdal, virágillat
Imádsággá vállott,
Hogy ez ima megjobbitson
Egy egész világot.

Szavad, a zugó harang szólt:
„Szeretet, Igazság!"
Igy lesz sarkig letaposva
Minden, ami gazság!

Igy lesz a sóhajok földjén,
Kacagás, dal, élet
S oly boldogság, minőt ember
Valaha remélhet!

A szép álmok tornya ledölt.
Te voltál a torony...
Szavad a zugó harangszó
Konduljon olykoron.

Konduljon a sziveinkbe,
Ébresszen, inditson,
Hogy emléked aranykulcsa
Szebb jövendőt nyisson!

Vári Domokos.

Püspök urunk utjai.

Az oklándi közel 700 éves ujjáalakitott templom felszentelése.

Október hó 9-én lélekemelő ünnepség szinhelye volt a székelyföldi Okländ község. Az egész vidék unitárius hivőinek jelenlétében szentelte fel csaknem hétévszázados, ujból renovált festőien szép templomát *Dr. Varga Béla* unitárius püspök, akinek a közelmultban történt beiktatása óta ez az első nyilvános szereplése. Dr. Varga Béla püspököt hivei nagy ünnepléssel fogadták. Amerre elhaladt székelyföldi utjában, mindenütt a székely nép ragaszkodásával és szeretetével találkozott.

Az ujjáalakitott oklándi templom.

Az oklándi templom igen sok régi művészi emléket őrzött meg. A lelkes unitárius nép szükségesnek tartotta a kibővitését és ezt szakértők vezetésével ugy hajtotta végre, hogy a műemlékek megmaradtak.

A régi templomépületet kibővitették. A padokat székely motivumu festéssel látták el, ami teljesen összhangban van a templom mennyezetének eredeti többszázados festésével. Az uj templom körül a hivek uj kerítést is készitettek. Szemben a templom bejáratával pedig diszes faragványu székély kaput emeltek.

Dr. Varga püspök *Csifó Nagy László* kolozsvári lelkész kiséretében utazott le a templomszentelő oklándi unitáriusok közé. A falu határában székelyruhás lovasbandérium várta a püspök gépkocsiját s kisérte nagy lelkesedéssel az ünnepség szinhelyére, ahol már várta a többezer emberből álló tömeg élén a papság és esperesek kara. Megjelent a templomszentelési ünnepségen a székelykereszturi unitárius kollégium tanári kara is. Ott voltak *Dr. Máthé István* és *Csiky Albert* felügyelő gondnokok és számosan a vidék előkelőségei közül.

A felszentelő beszédet *Dr. Varga Béla* püspök tartotta, imát mondott *Bedő Miklós. Kelemen Imre* oklándi lelkész és *Egyed Mózes* a templomépités történetét ismertették. *Bede Emil* székelykereszturi segédlelkész énekszáma után *Fekete Domo-*

kos székely népköltő ugyancsak a templomépités történetét ismertette ékes rigmusokban, könnyekig meghatva az ünneplő gyülekezetet. Urvacsorai ágendát *Taar Géza* nagyajtai unitárius lelkész mondott. Templomozás után többszázteritékes közebéd volt. Az ünnepség az estéli órákban folytatódott, ekkor *Csifó Nagy László* prédikált. Jelen volt az ünnepségeken *Harrington* amerikai unitárius lelkész is, aki az amerikai unitáriusok nevében köszöntötte a székely hittestvéreket.

Az oklándi templomszentelés felemelő ünnepsége bizonynyal sokáig fog élni ugy az oklándi templomépitő hivek, mint a környékből összesereglett többezer székely unitárius lelkében.

Papiházszentelés Komjátszegen.

A kolozsvári és tordai út mentén levő komjátszegi unitárius egyházközségnek nagy napja volt vasárnap, október hó 16-án. A kis egyházközség ekkor szentelte fel ujonnan épitett szép és minden tekintetben megfelelő lelkészi lakását. Az ünnepélyre meghivták az egyház vezetőségét. Megjelentek az ünnepélyen Dr. Varga Béla püspök, Dr. Gál Miklós főgondnok, Dr. Kiss Elek egyh. főjegyző, püspökhelyettes, Árkosi Tamás egyházi közügyigazgató, aranyos-tordaköri esperes, Ürmösi József püspöki titkár, Pataki András jószágfelügyelőségi elnök, várfalvi lelkész, Gálffy Zsigmond kollégiumi igazgató, Gombási János egyházköri jegyző, Benczédi Pál kollégiumi vallástanár stb.

A vendégek érkezését a falu unitárius népe a falu határán várta, a püspököt tiszteletteljes üdvözlettel fogadták és lovasbandériummal kisérték be az egyházközségbe.

A megható ünnepély a templomban folyt le. A nők már a megérkezéskor virágcsokrokkal fogadták a főpásztort. A templomi istentiszteleten az egyházi ének elhangzása után Gombási János aranyosrákosi lelkészköri jegyző mondott tartalmas, szivből jövő imát, a lelkeket mélyen megható beszédet pedig *Dr. Varga Béla* püspök mondotta az Efézusi levél 2 r. 8 verse alapján.

Az Istentisztelet végén Buzogány Kálmán helybeli lelkész az épités történetét mondotta el. Felolvasta az adományozók névsorát, melyből örömmel győződtünk meg, hogy a község csaknem minden tagja részt vett az áldozatot követelő munkában. A buzgó lelkész sejtette, hogy a munkáról nem mondanak le, hanem a megértő lelkek segitségével most a templom ujjáépitését tervezik. Adja az Isten, hogy az is éppen olyan fényesen sikerüljön, mint a papi ház. Reméljük, hogy ugy is lesz, mert Buzogány Kálmánban olyan lelkészt talált a komjátszegi ekklézsia, aki lelkesedni és lelkesiteni és önzetlenül munkálni tud.

Kegyeletes ünnepély.

Kövenden szeptember hó 18-án megható ünnepély keretében leplezték le azt az arcképet, melyet Kovácsi Pál jeles hitrokon festőművész festett Gál Lajosról, Kövendnek 50 éven át volt hűséges unitárius lelkészéről. Gál Lajos 1905-ben halt meg, ezelőtt 33 esztendővel. Ő volt az egyházközség anyagi

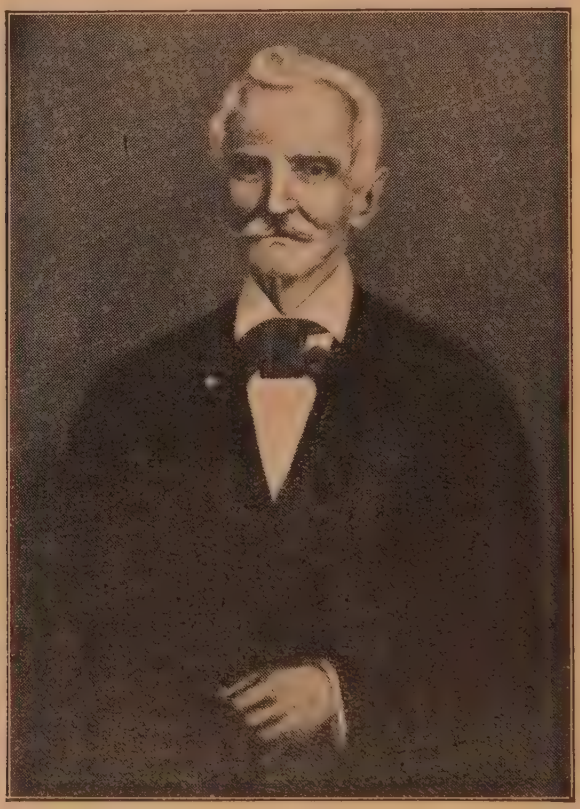

Néhai Gál Lajos, kövendi lelkész.

megerősödésének a megalapozója. A Tanka-család festette meg az arcképet a tanácsterem részére.

Az ünnepély templomi istentisztelet keretében folyt le, melyen a hivek nagy számmal vettek részt. A kitünően megfestett kép, amely Kovácsi Pál festőművésznek egyik legsikerültebb alkotása, most Ádámossy Gábornak, a korán elhunyt lelkésznek arcképével disziti a kövendi tanácsterem falát.

Jó, hogy emberek ilyenre is gondolnak. A mai ember tulságosan jól tud feledni. Igen sokan nem akarnak tudni arról,

hogy ezelőtt is érdemes, munkás, lelkes és önfeláldozó emberek voltak. A mának alapját a tegnapiak és tegnapelőttiek vetették meg. A kövendiek tudják ezt. Elismerés a Tanka-családnak az áldozatért és az eszméért, a festőművésznek az önzetlen és szép munkáért, a rendezőknek az áldott alkalomért.

Az Egyetemes Unitárius Lelkészkör

a zsinatot megelőző szept. 29—okt. 1-én háromnapos továbbképző konferenciát és közgyülést tartott. Nagy számban jelentek meg lelkészek s a magasszinvonalu előadásokat élénk megbeszélések követték. Mindez azt mutatja, hogy az unitárius lelkészi kar megérti az idők szavát, a felfokozott igényekkel szemben önmaga művelésére, a testületi szellem ápolására nagy gondot fordit.

A kollégium disztermében tartott reggeli istentiszteleteken Rázmán Mór, Erdő János és Ekárt Andor lelkészek végeztek lelkészi szolgálatot, a templomban esti istentiszteleteken, Ütő Lajos esperes és Lőrinczy László prédikáltak.

Pál Dénes elnöki megnyitójában azt a rendkivül fontos szerepet vázolta, amely a lelkészekre ebben a nyugtalan világban várakozik. Megrázó szavakkal s megkapó szinekkel mutatott reá, mi a különbség a fegyvercsörtetés zajának minden épitő törekvés megfélemlitő hatalma; s a megértést kereső testvéri szeretet nemesitő ereje közt.

Zoltán Sándor teológiai magántanár, homoródszentmártoni lelkész „A másvilág és az Új-szövetség" cimű tanulmányát olvasta fel. Felolvasásában, mely hosszas, komoly új-testamentumi tanulmányozás érett gyümölcse volt, azokra az örök kérdésekre mutatott rá, melyek a lelkek mélyén minden időkben feleletet várnak. E tekintetben nincs különbség az ősidők rejtelmes világa s a mai kor gépekkel dolgozó embere között. Különböző korok, különböző szinvonalu műveltsége, más és más szinbe öltöztette e kérdéseket és feleleteket, de lényegük, gyökerük egy.

Ez előadás alatt jelent meg a teremben *Donald Harrington* amerikai unitárius lelkész, az amerikai unitárius egyház hivatalos kiküldöttje. Elnök meleg szavakkal köszöntötte, mire meghatottan adta át az amerikai unitáriusok testvéri üdvözletét. Igérte, hogy következő látogatása alkalmával magyarul fogja köszönteni az erdélyi testvéreket. A beszédeket *Kővári Jakab* lelkészköri jegyző tolmácsolta.

Lőrinczy László kadácsi lelkész „A vallás és erkölcsi nevelés a gyakorlatban" cimen tartott előadást. Lelkészi munkamezeje e fontos barázdáiról szedte össze tapasztalata dus kalászait. Szemléltetve azokat a nehézségeket, amelyek e munka utjában állanak. Vajha minden szülő, ki gyermekének rossz példát mutat a családi életben tanusitott durvaságával, trágár

beszédével, hallhatta volna mennyi kárt okoz gyermeke zsenge lelkének kibontakozásában oktalanságával. A tekintély, a fegyelem, a példaadás, önfegyelmezés mind fontos pillérei az egészséges lélek felépülésének.

Simén Dániel lupényi lelkész „A lélek problemájáról" beszélt. Szinte lenyügöző az előadó széleskörü tudása s az a biztonság, amivel azt rendszerezi. Van-e lélek, s ha van, milyen viszonyban van az észszel, intelligenciával, örökélettel? Ezek voltak a főbb kérdések, melyekre feleletet keresett. Szembenézett a mai világban olyan sokszor gunyosan feltett kérdéssel: „Lélek, lélek, de miből élek?" S feleletében gyönyörüen kidomboritotta, hogy minden gunyolódás dacára is szoros összefüggés van a lélek s az élet között s amelyik családban, társadalomban ezt figyelmen kivül hagyják, ott hiába minden anyagi kincs, nyugalom nincsen. A lélek kell összhangot teremtsen önmagunk, a társadalom s a világmindenség közt.

Máthé Sándor ujszékelyi lelkész a háromszázéves dézsi egyezkedésről tartott időszerü felolvasást. 300 esztendeje, hogy a kedvezőtlen külső körülmény s a belső meghasonlás folytán egyaránt meggyengült unitárius egyházat hét napig tartó vita után egy olyan egyezségbe kényszeritették belé, amely terjedésében, fejlődésében megállitotta, sőt messze visszavetette. Cenzura, erőszakos térités, templomok elvétele sujtották az unitáriusokat ez egyezség után. Sok bélyegét most 300 év után is magunkon viseljük ez erőszakos egyezségnek. Az időszerü, jól átgondolt s megirt előadást szintén termékeny megbeszélés követte.

A *közgyülés* során jegyző beszámolt a körök évi működéséről, *Ekárt Andor* pénztáros az anyagiakról. Gondos jelentésben körvonalazta *Sigmond József* szerkesztő a kör folyóiratának az *„Unitárius Szószéknek"* ügyeit. Szomoru, hogy e nagyhivatásu, gondosan szerkesztett folyóirat sem a tagok, sem az egyházközségek részéről nem részesül kellő szellemi s anyagi támogatásban.

Számos inditvány közül kiemelendőnek tartom a jövő fejlődésére vonatkozólag *Geréb Zsigmond* ny. lelkész inditványát, melyben kéri, hogy a lelkészkör irjon fel egyh. főhatósághoz, hogy találja módját annak, hogy a *„Kénosi-Tőzsér-Uzoni-Fosztó-Kozma"*-féle latinnyelvü egyháztörténelmet forditassa le magyar nyelvre s ha kéz- vagy gépirásban s egy példányban is, közhasználatra helyezze el a nagykönyvtárban. Továbbá, hogy kérje a lelkészkör az *„Egyházi levéltár"* megfelelőbb és egy helyen való elhelyezését, s ott egy dolgozó kis szoba megnyitását és berendezését.

Kővári Jakab
lelkészköri jegyző.

Figyelem. Az Unitárius Közlöny októberi száma, mely a püspöki beiktató-ünnepély és papszentelés leirását tartalmazza, az unitárius olvasóközönség rendelkezésére áll. Megrendelhető a szerkesztőnél. Ára 3 lej.

Nagy Béla segesvári lelkész 40 éves jubileuma.

A segesvári lelkész kiválóan értékes lelkészi pályájának 40.-ik évébe érkezett szeptember hó 18-án. A délelőtti istentisztelet alkalmával az apostol eme szavait választotta alap-

Nagy Béla.

igékül: „Semmivel sem gondolok, az én életem is nekem nem drága, csakhogy elvégezhessem örömmel az én futásomat s a szolgálatot, amelyet vettem az Úr Jézustól, hogy hirdessem az Isten kegyelmének evangéliumát." (Csel. 20, 24). Tisztán jellemzik ezek a szavak Nagy Béla életének apostoli munkásságát. Megértő hivei méltányolták is ezt az apostoli tevékenységet és az évforduló napján, szept. hó 18-án estére egy titokban gondosan előkészitett bensőséges ünnepéllyel lepték meg.

Az ünnepség délután 6 órakor kezdődött s nemcsak az unitáriusok, hanem Segesvár egész magyar közönsége részt vett benne.

Az ünnepély lefolyása a következő volt: Imát és ünnepi beszédet Kelemenl István esperes mondott. Énekszámokkal közreműködött a segesvári magyar kaszinó dalárdája.

Dr. György Zsigmond f. ü. gondnok az Úrasztala mellől üdvözölte a közönséget s méltatta a nap jelentőségét és végül az ünnepeltet üdvözölte a felsőfehéri egyházkör nevében. Kelemen István esperes az egyházkör nevében, Rónay Jenő főesperes a róm. kath. egyházközség, Dr. Tóth Lajos a református egyházközség, Balázs Zsigmond igazgató a sz.-keresztúri főgimnázium, Bende Béla a küküllői unitárius egyházkör, Medgyes és Erzsébetváros egyházközségek, Széll Géza a medgyesi hívek nevében. Benkő Ferenc ny. tanár a küküllői bank hatalmas virágcsokrát adta át üdvözlő beszéde után, Balázs András karnagy ref. énekvezér tanító a segesvári magyar kaszinó nevében, Sándor István ig. tanító a ref. iskola és tantestülete nevében. Matka Károly a felnőtt ifjuság, Bálint Margit a gimnáziumi ifjuság, Pach Erzsébet a konfirmált ifjak, Orendt Annuska és Izsák Miklós az elemi iskolások nevében s mindenik egy-egy szép virágcsokrot nyújtott át. Gyarmathy Dénes gondnok az egyházközség nevében üdvözölte s átadta az egyházközség ajándékát, egy értékes ezüstórát lánccal. A Nők Szövetsége gyönyörü virágcsokrát, üdvözletével özv. Derzsi Gáborné adta át. Katona Endréné a Nők Szövetsége nevében a jubiláns lelkész nejének adta át a gyönyörü virágcsokrot üdvözlő szavai kiséretében. Most 3 kis gyerek virágcsokrokkal a kezükben s üdvözlő verssel az ajkukon jelentek meg az ünnepelt előtt. Végül a család nevében Nagy Ferenc s. lelkész a jub. fia üdvözölte s átadta a család által készittetett új palástot, mit a jubiláns megköszönve — azonnal oda is ajándékozta s vállaira tette fiának — azzal a meghagyással, hogy az apai palástot viselje abban a szellemben, — azzal a becsületes munkával — mint amellyel ő viselte a 40 éven át az ő drága palástját. Ennél a jelenetnél nem volt senki, kinek könnyek ne jöttek volna szemébe. Az ünnepelt minden egyes üdvözlésre külön válaszolt.

Az ünnepély után közös vacsora volt, amelyen szintén sok, kedves és értékes beszéd hangzott el.

Tanévnyitás a teológián. A teol. akadémián az 1938—39. tanév megnyitása a tervezett október 1 helyett a közbejött zsinati ünnepélyek miatt október 5-én volt. Ez alkalommal az ifjuság éneke után imádságot mondott Gálfi Lőrinc tanár, felolvasást tartott és a tanévet megnyitotta Dr. Kiss Elek dékán. Dr. Varga Béla püspök üdvözlő és buzditó beszédet intézett az ifjusághoz.

Templomi ünnepély Toroczkón.

Kedves és fölemelő ünnepsége volt Toroczkó unitárius hiveinek szept. hó 25-én; u. i. a méreteiben és szépségeiben is kimagasló templomát nagyrészben a hivek áldozatkészsége és közmunkája árán, mintegy százötvenezer lej értékben megujitotta. Mindenki igyekezett kivenni részét az épitő munkából. A Nőegylet vasárnaponkénti lej és tojásgyüjtése cca 39.000 lej, az új fedél céljait szolgálta. Az új ablakok, a külső és belső vasalása, a templomnak s tornyával együtt tiszta fehér szine, már távolról tudtára adja a messzi vidékről Toroczkó és népe iránt érdeklődő kiránduló társaságoknak, hogy itt egy öntudatos egyistenhivő gyülekezet él, mely „méltó régi szép hiréhez."

A hálaadás ünnepén minden szemben hálakönny jelent meg, amikor a szép és népes gyülekezet előtt Dr. Kiss Elek e. főjegyző afia meleg és minden szivet hálára dobbantó imája elhangzott. Minden jelenlévő érezte beszéde alatt, hogy a templom valóban az *imádság* háza, az épitő és szépitő nép pedig az Isten népe. Az alkalmi vegyeskar Szász Ernő kántor-tanitó vezetésével szép sikerrel járult hozzá az ünnepség áhitatának emeléséhez.

Az úrvacsorai beszédet és imákat Benczédi Domokos mondta az alkalomnak megfelelően. Végül pedig Főjegyző afia Főtisztelendő Püspök úr áldását tolmácsolta és áldotta meg a megujitott hajlékot és ennek buzgó áldozatkész hiveit.

A megújitási munkálatokban az épitési bizottság élén Pál István gondnok és Simon Miklós e. pénztárnok teljesitettek szép és dicséretes munkát, amelyért minden elismerés megilleti őket.

Az épitőmunka azonban még nincs befejezve, újabb tervvel néz az egyházközség a jövő elébe, mert megbizonyosodott arról, hogy

Erős a nép, ha Isten vele
Diadalmas a hit ereje!

(is.)

Felhivás. Az Unitárius Irodalmi Társaság és az Iratterjesztő Bizottság együttesen elhatározta, hogy kiadja Dr. Fosdick Emerson Harry jeles amerikai iró világhirü könyvét: „Útazás Palesztinában", melyet Lőfi Ödön bölöni lelkész forditott le magyarra. Az Ó- és Új-szövetségi helyek és irások tisztább megértése, valamint a jelenleg forrongásban levő palesztinai helyzet egyaránt aktuálissá teszik e könyvnek magyar nyelven való megjelenését, amely nemcsak szépségével, de tartalmi gazdagságával is olyan nagy sikert ért el világszerte. A forditás is szépen sikerült. Reméljük, hogy e könyv nagy érdeklődést vált ki felekezeti külömbség nélkül a magyar olvasókban. Nehány hét alatt megjelenik. Ára azoknak, akik előre jelentkeznek valószinüleg 50 lej. Bolti ára magasabb lesz. Jelentkezni lehet az Unitárius Iratterjesztőnél Cluj, Liceul Unitarian.

A kolozsvári unitárius kollégiumba az 1938—39. tanévre beiratkozott összesen 197 tanuló. Ebből unitárius vallásu 125, református 36, római katholikus 30, lutheránus 4, baptista 2. A mult évihez képest a létszám emelkedést mutat.

Érettségi eredmények Kolozsvárt. A szeptemberi érettségi vizsgára állott a kolozsvári unitárius kollégiumból 12 tanuló, átment 5, 41,67%. A juniusi vizsgán előállott 11 tanuló először, átment 7, 63,64%, 6 ismétlő, átment 2, 33,33%.

Értesités az Unitárius Naptár ügyében. Az Unitárius Naptár közelebbről teljesen elkészül és a szétküldése a szokott módon fog történni. A naptárnak szellemi részét már a nyár folyamán elkészitettük, most csak a tulajdonképeni naptári részt és a vásárok jegyzékét állitjuk össze. A vásárok összeállitása előbb nem volt lehetséges. A naptár tehát azért késik, mert jó vásári jegyzéket akarunk adni, ami a mult esztendőben is sikerült. A naptár ára 12 lej. A kiküldött naptárakkal kérjük 1939 jan. 5-ig elszámolni. Ha valahol eladatlan példány marad, kérjük, szivesked jenek a szerkesztőt értesiteni, hogy azok sorsa iránt intézkedhessünk. Megesik, hogy egyik egyházközségben hiány van, a másik, esetleg éppen a szomszéd egyházközségben pedig szükséglet. Ilyen esetben odairányitjuk a megmaradott naptárakat, ahol szükség van rájuk. A naptár szellemi része a nyáron, tehát a zsinati Főtanács előtt ki volt nyomtatva, a zsinati események azért nincsenek méltatva benne.

Választások a székelykereszturi egyházkörben. A székelykereszturi egyházkörben a köri közgyülés augusztus 25-én volt Szentábrahámon, mely minden tekintetben magas szinvonalon állott. Részletes tudósitást lapunk szűk tere miatt nem adhatunk, csupán az egyházköri választások eredményét közöljük. Katona Ferenc esperes 28 évi egyházköri tisztviselői elismert munkásság után a közigazgatási tisztségtől visszavonult; ugyanezt tette Pap Zsigmond egyházköri jegyző is. A köri közgyülés a volt esperesnek tb. esperesi, a volt jegyzőnek tb. jegyzői cim adományozását javasolja. Az uj tisztikar a következő: esperes Ütő Lajos székelykereszturi lelkész, jegyző Péter Ödön

tordátfalvi lelkész, közügyigazgató Pál Dénes siménfalvi lelkész, pénztárnok Máthé Lajos szentábrahámi lelkész, nevelésügyi bizottsági elnök Gálfy Ferenc martonosi ig.-tanitó, felügyelő gondnok Gálffy Zoltán erdőszentgyörgyi ügyvéd. Az uj tisztikar munkásságára Isten áldását kérjük.

A nők egyházi munkája. Ha belépünk unitárius templomainkba, jól esik látnunk, hogy mindenütt, ahol a nők szervezve vannak, a női kéznek és szivnek meglepő jeleivel találkozunk. Egyik helyen a templom körül izléses virágágyások, másik helyen művészileg kidolgozott szőnyegek és úrasztali teritők, harmadik helyen a fűtésre berendezett kályhák stb. mutatják a női lélek találékonyságát. A női lelkeknek eme szép jelei szint, melegséget és otthonias jelleget kölcsönöznek ridegnek mondott templomainknak. Ez szebbé és kifejezőbbé teszi egész istentiszteletünket s ott, hol eddig talán a puszta értelem hirdette az élő Isten dicsőségét, most a szivek érzelmei egészitik ki és teszik teljessé az összhangot. A nélkül, hogy ezt az irányzatot tulzásba vinnők, kivánatos, hogy mindenütt teret adjunk a női szivek áldozatos munkájának, hogy ész és sziv együtt szolgálja az Urat. Ezért, ahol még nem történt volna meg, ott is szervezetileg helyet és teret kell adnunk az egyházi életben a női munkának.

Uj iskolaépület megnyitási ünnepség. Az események jellegzetes és rövid idő alatti gyors változata s az iskolai év megkezdése miatt a bethlenszentmiklósi unitárius egyházközség f. év. szeptember 18-án, a d. e. istentisztetet keretében, 1937. évben felépitett korszerü iskolaépületének használatbavétele előtt ünnepséget tartott. A régi épülettől való bucsuzás s az uj iskolahelység megnyitása váratlan egyszerüségben, de annál kifejezőbb érzésekkel történt. Lelkészi szolgálat közben, a becsülettel gondozott régi épület kulcsát az iskola vezetője megható szavakkal adta vissza az egyházközségnek. Az uj iskolakulcsot pedig Udvar István gondnok nyujtotta át az iskoláért felelős tanitónak, kérve annak a régihez hasonló őrzését. A vezetők, egyházközségi tagok, szülők, gyermekek, Nőegylet, Dalkör örömkönnyek között adtak hálát az isteni gondviselésért és boldogan énekelték: „Istenem én benned bizom, csak Tebenned egyedül". Az egyházközség ez alkalommal hálás köszönetet mond a következő adományozóknak: Bukaresti Unitárius Egyházközség, Dicsőszertmártoni Agyagipar és Kémiai R. T., „Nitrogen" R. T., Hunyadi Sándor tégla- és cserépgyáros Küküllő-Dombó, Kolozsi Unitárius Egyházközség, Marosi Unitárius Egyházkör, Tordai Unitárius Egyházközség, Udvarhelyi Unitárius Egyházkör. Isten áldása legyen és maradjon a megértő és érző jószivü adakozók életén!

Sebe Ferenc elnök.

Tudatom a Tanitó Egyesület tagjaival, hogy közgyülési határozat szerint, akik igazolatlanul távol maradtak a közgyülésről, azok 25 lejt kötelesek befizetni e mulasztásért

az egylet pénztárába, ami fizetésükből levonatik. Ugyancsak levonatik a havi 10 lejes járulékok fejében minden tag fizetéséből 1938 évi második félévi rész fejében 60 lej a Segélyalap javára. *Patakfalvi Zsigmond*
egyesületi elnök:

Ürmösi Károlyné emléke. Egy tartalmas kis füzetben megjelentek azok a beszédek, melyek Ürmösi Károlyné esperesné temetésén elhangzottak. A füzet tartalmazza Dr. Varga Béla püspök ágendáját, Pálffy László egyh.-köri főgondnok és Benczédi Pál Dávid Ferenc-Egyleti titkár bucsubeszédét. A füzet ára 5 lej. A tiszta jövedelem Ürmösi Károlyné emlékére létesitendő alapra van szánva. Kapható a Dávid Ferenc-Egylet titkáránál.

Helyreigazitás. Mult számunkban a püspöki-beiktató leirásánál az üdvözlők sorából kimaradt *Hanzu* Szamos-tartomány helytartójának és *Ienciu* közoktatásügyi vezérfelügyelő uraknak a neve. Ezt a hiányt most helyreigazitjuk.

A vasárnapi munkaszünet. A kormánynak a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó intézkedései már is jó hatással voltak falusi istentiszteleteinkre. Amig korábban a munkás nép egy része megfeledkezett az ünnepről és templomról, addig most ünnepi hangulat tölti el a falut s benépesülnek a templomok. Mondanunk sem kell, hogy az embernek testileg és lelkileg szüksége van erre az ünneplésre. De hogy a kivánt cél el legyen érve, föltétlenül szükséges a társadalmi egyesületek működési szabadságának a biztositása is, hogy a vasárnap a tanulás és nemes szórakozások ideje legyen. Nekünk pedig kötelességünk fokozottabb mértékben gondoskodni népünk lelki táplálásáról, nehogy a vasárnapi munkaszünet a tétlenség, a mulatozás és tivornyának szolgáljon alkalmul.

Nyugtázás. Az egylet pénztárába október 6-tól 20-ig *tagsági dijat fizettek:* Barabás Béla Sântion-Lunca 1939—40-re, Pálffy László Cluj, Fekete József Tg.-Mureş 1938-ra, Csiky Lászlóné Tg.-Mureş 1935—1937-re, Nagy Béla Sighişoara 1932—33-ra (100 lej) és Gvidó Béla Diciosânmartin 1934—1938-ra. — *Előfizetői dijat* fizettek: Deák Béla Firtuşu, Deák Piroska Chichiş, Henter Endre Calnic 1938-ra, Lupényi előfizetők 304 lej, Iszlay Albert Galaţeni 1937—1938-ra, Özv. Szabó Mózesné Sânpaul 1936—1938-ra. — *Alapitói dijban* fizettek: Kelemen Imre Okländ 300 lejt és Rostás Dénes Calnic 200 lejt.

Kolozsvár, 1938. október hó 21-én.

Gálfi Lőrinc, pénztárnok.

Az „Unitárius Közlöny" megjelenik havonta.

Felelős szerkesztő: Benczédi Pál, Cluj, Colegiul Unitarian.

Tipografia „Pallas" könyvnyomda Cluj, Strada Vlăhuţa 3.